

PORTRET PIETER JENNES

Er gebeurt zoveel op doek

<p> Fred Debrock</p>

© Fred Debrock

Een tijger die in 1868 in de zoo van Antwerpen uit een kist ontsnapte en daarna in de stationsbuurt een paard aanrandde. De roes van de Amerikaanse dansmarathons, zoals de film *They shoot horses, don't they?* die opriep. En nu weer een openlucht tentoonstelling van dissidente Russische kunstenaars in een park in Moskou, in 1974, die ont-manteld werd door een als groendienst verklede knokploeg en sindsdien bekendstaat als de Bulldozer exhibition.

Voor elke nieuwe reeks zoekt kunstenaar Pieter Jennes een aanstekelijk verhaal uit. Het doet dienst als voorzet en levert de brandstof die de motor van zijn verbeelding op gang brengt. 'Ik maak geen illustraties bij een historische gebeurtenis', zegt hij in zijn atelier. 'Een voor-gekauwd verhaal interesseert mij niet. Waar ik naar op zoek ben, is -sfeerschepping in verf.'

Dertig ganzen

Of die Bulldozer exhibition echt de kunstgeschiedenis moest ingaan? Jennes heeft er zijn twijfels bij. 'Het was geen undergroundactie. Kunstenaars die niet bij de sovjetvakbond hoorden, wilden gewoon hun werk tonen. Ze werden ook niet als oproerkraaiers weggezet.'

Hun werken werden verwijderd omdat de makers geen officiële toelating hadden. Vergelijk het met protest bij de recente cultuurbegroting in Antwerpen, waar de actievoerders jammer genoeg ook niet serieus genomen werden.’

<p> Fred Debrock</p>

© Fred Debrock

En dus zien we de Bulldozer exhibition vooral passeren langs de zij-lijn: motieven die over het doek buitelen in de propvolle collages die Jennes' schilderkunst typeren. Het braakliggende terrein duikt op als een telkens weer herhaald tegelpatroon. Het waterkanon als een sproeiende tuinslang. ‘En kijk naar al dat groen’, wijst Jennes aan. ‘Ik wou mij zoals Matisse in het groen kunnen verdiepen.’

- Schilderen alsof morgen niet bestaat

(https://www.standaard.be/cnt/dmf20190623_04475798)

De tentoonstelling in de voormalige Paardenstallen in Kortrijk, met uitsluitend recente schilderijen en tekeningen, is opgevat als een to-taalinstallatie. Verspreid over de ruimtes zullen dertig stoffen ganzen rondslingeren, in het gezelschap van evenveel porseleinen eieren.

<p>Krasen in de bomen, klauterende katten: ‘Een doek moet reliëf en leven uitstralen’, zegt Pieter Jennes. Fred Debrock</p>

Krasen in de bomen, klauterende katten: ‘Een doek moet reliëf en leven uitstralen’, zegt Pieter Jennes. © Fred Debrock

Ook hiervoor kwam weer een ketting van associaties op gang. An apple can't be tired, zoals de titel van de tentoonstelling luidt, verwijst naar de film *Jeder für sich und Gott gegen alle* van Werner Herzog. Daarin komt Kaspar Hauser, een beroemd geworden vondeling, plots in het volle leven terecht. Niet voor hij eerst heeft aangetoond dat een appel een vrije wil kan hebben. Jennes: ‘Kaspar zou, in onze ogen, aan autismespectrumstoornis lijden. Ik moest spontaan denken aan *De idioot bij de vijver*, een schilderij van Frits Van den Berghe. Ganzen zijn in dit portret stille getuigen, die niet alle aandacht wegkopen. Voor deze tentoonstelling schakel ik ze op dezelfde manier in.’

Barokke overdaad

Pieter Jennes (1990) maakt deel uit van een lichte jongen schilders die vanuit Antwerpen school maakt. Naast generatiegenoten als Bendt Eyckermans, Ben Sledsens, Charline Tyberghein en Floris Van Look is hij bij uitstek de verhalenverteller van het lot. Gretig put hij uit folklore, film, de fantasiesprongen die kinderverhalen maken, de eigen logica die je vindt in wonderlijke nevenschikking van oude miniaturen. De sfeer kantelt vaak: het zorgeloze gaat bij Jennes hand in hand met het onheilspellende. Barokke overdaad ligt op de loer, in theatrale settings zweven figuranten en dieren over het doek. Van een klassiek perspectief is daarbij geen sprake.

<p> Fred Debrock</p>

© Fred Debrock

Na zijn academieperiode studeerde Jennes een jaar als curator aan de Gentse universiteit en volgde hij een stage bij Kunstinstituut Mel-ly in Rotterdam. Zo werd de kunstgeschiedenis zijn speeltuin. Met stip fascineren hem de Vlaamse schilders uit de jaren 20 en 30, van Edgard Tytgat tot Jean Brusselmans en Gust De Smet. Hij romantiseert de periode en springt er associatief mee om, zegt hij. ‘Ik behoor tot een generatie voor wie schilderkunst zich niet hoeft te verdedigen. Niemand legde ons een heersende stijl op. De tijdgeest is ook veel di-recter. Beelden, van vandaag of uit het verleden, gaan veel sneller rond.’

‘Een voorgekauwd verhaal interesseert mij
niet. Waar ik naar op zoek ben, is
sfeerschepping in verf’

Abstracte vlekkenpatronen, korrelige lagen, expressief aangezette gezichten zoals op de maskers van Ensor: de tastbare verfhuid kaapt alle aandacht. Jennes: ‘Ik schilder graag berken, omdat ze zo’n mooi excuus bieden om in de verflaag te krassen. In bomen laat ik katten klauteren, maar ik breng er ook graag de markering van een GR-rou-te op aan. Een doek moet bij mij reliëf en leven uitstralen, ik smokkel er ook stiekem beweging in, met spiegelingen en zilverelementen. Dat tactiele zoek ik bewust op. Ik probeer te vermijden om vlak te schilderen waardoor een werk er op Instagram exact hetzelfde uitziet als in het echt.’

<p> Fred Debrock</p>

© Fred Debrock

Zo moeten schilderijen uiteindelijk ook op zichzelf staan, vindt hij. En wordt het initiële verhaal slechts een voorwendsel. ‘Verhalen creëren openingen en mogelijkheden. Maar op doek valt de essentie er-van in duigen en gaan de motieven een eigen leven leiden. Niet alles moet ook een diepere reden hebben.’

Bruegel

Voor Jennes, die in 2019 onderdak vond bij Gallery Sofie Van de Vel-de in Antwerpen en daarna bij Nino Mier in de VS, ging het de voor-bije jaren snel. In 2021 had hij zijn eerste galeriesolo in Londen, in 2022 in Los Angeles. Werken uit deze tentoonstelling reizen door naar een kunstbeurs in Chicago en later naar New York.

<p>Het zorgeloze gaat bij Jennes hand in hand met het onheilspellende. Fred Debrock</p>

Het zorgeloze gaat bij Jennes hand in hand met het onheilspellende. © Fred Debrock

‘De show in LA was twee weken op voorhand uitverkocht’, zegt Jennes. ‘Amerikaanse verzamelaars vinden mij exotisch, ze zien mij als het archetype van de Europese kunstenaar. Door mijn voornaam leggen ze de link met Bruegel, met zijn luchten en zijn genereuze verfgebruik. In mijn kunst gebeurt veel. En dat in tegenstelling tot recente Amerikaanse schilderkunst, die vaak eerder bij billboards aanleunt.’

Pieter Jennes: An apple can't be tired.

Be Part, Kortrijk, van 15 januari tot 12 maart.